

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОГОДЖУЮ

Гарант освітньо-професійної програми

Олександра СИДОРЕНКО

від "30" жовтня 2025 року

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

Інна ВАРНАВСЬКА

Протокол засідання кафедри

соціальних та поведінкових наук ХДАЕУ

від "01" вересня 2025 року № 1

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ **ПСИХОЛОГІЯ СПІЛКУВАННЯ**

Назва навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень

Освітньо-професійна програма – Практична психологія

Спеціальність – 053 Психологія

Галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки

Кропивницький-Херсон– 2025

1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни	Психологія спілкування
Факультет	Економічний
Назва кафедри	Соціальних та поведінкових наук
Викладач	Наталія Проскурка, доцент кафедри соціальних та поведінкових наук, к. психол. н., доцент
Контактна інформація	номер телефону викладача: 0975370909 адреса електронної пошти: proskurka_n@ksaeu.kherson.ua адреса електронної пошти кафедри: <u>dep.sbs@ksaeu.kherson.ua</u>
Графік консультацій	середа
Програма дисципліни	Змістовий модуль 1. Психологічна характеристика спілкування Тема 1. Предмет та методи дослідження психології спілкування. Природа психіки, її основні функції і форми прояву. Спілкування як психологічний феномен. Методи психологічного дослідження спілкування. Тема 2. Основні характеристики спілкування Сутність і структура спілкування. Види та функції спілкування. Засоби спілкування. Тема 3. Особливості комунікативної складової спілкування. Вербальна комунікація. Види мовлення. Позиції комунікатора. Типи співрозмовників. Слухання та говоріння. Методи пасивного та активного (рефлексивного) слухання: уточнення, парафраз, узагальнення, віддзеркалення. Тема 4. Особливості комунікативної складової спілкування Характеристика складових невербальної комунікації. Вплив паралінгвістики, кінесики, проксемики на процес спілкування особистості. Тема 5. Перцептивна складова спілкування особистості. Характеристика соціальної перцепції. Механізми формування внутрішнього сприймання людини. Ефекти соціальної перцепції. Складові іміджу особистості. Значення одягу, зачіски, татуювань, аксесуарів та прикрас у сприйнятті особистості. Тема 6. Інтерактивна сторона спілкування як взаємодія між людьми. Загальна характеристика взаємодії. Психологічний вплив на людину у процесі взаємодії. Види психологічного впливу: психічне зараження, наслідування, навіювання, переконання, конформізм, маніпуляція, мода, чутки. Особливості взаємодії за теорією трансактного аналізу Е. Берна. Тема 7. Вплив психологічних властивостей особистості на спілкування. Особливості спілкування особистостей з різними типами темпераменту. Вплив рис характеру на міжособистісну взаємодію. Екстраверсія та інтроверсія. Риси характеру: помічники та перешкоди в комунікації. Роль комунікативних здібностей у процесі спілкування. Тема 8. Бар'єри спілкування. Основні види бар'єрів спілкування: психологічні, смислові, організаційні. Методи подолання бар'єрів спілкування. Тема 9. Психологічна характеристика конфлікту. Сутність та класифікація конфліктів. Етапи

	конфліктної взаємодії. Стилi поведінки людини у конфліктних ситуаціях. Методи попередження конфліктів. Тема 10. Гендерні та вікові особливості спілкування. Відмінності у вербальних та невербальних стратегіях спілкування у чоловіків та жінок. Особливості комунікації з дітьми та людьми похилого віку. Особливості сімейного спілкування. Тема 11. Особливості спілкування у групі. Лідерство та керівництво. Рольова структура групи та групова динаміка. Особливості спілкування лідера. Вплив статусу, позиції та рольових очікувань на спілкування в групі. Вплив соціальних груп на сприйняття індивіда. Тема 12. Психологія ділового спілкування. Особливості ділової взаємодії. Етика ділового спілкування. Ділова бесіда. Психологія переговорного процесу. Тема 13. Міжкультурна комунікація та її особливості. Культурні відмінності у комунікації. Етика міжкультурної взаємодії. Бар'єри міжкультурної взаємодії. Вплив релігії на процеси комунікації. Міжкультурна компетентність. Тема 14. Віртуальне спілкування та його психологічні аспекти. Особливості комунікації в соціальних мережах. Переваги та ризики (фейки, кібербулінг). Етика онлайн взаємодії. Тема 15. Особливості професійного спілкування практичного психолога. Професійна позиція практичного психолога. Використання Етичного кодексу практичного психолога в процесі професійної комунікації. Роль асертивності та емоційного інтелекту у професійній діяльності практичного психолога.
Мова викладання	Українська

2. Анотація курсу

Анотація курсу	Психологія спілкування – це базова дисципліна, що розкриває специфіку спілкування практичних психологів в процесі виконання професійної діяльності.
Інформаційний пакет дисципліни	Наводиться Веб-посилання на навчально-інформаційний портал університету, де знаходяться робоча програма навчальної дисципліни; завдання для самостійної роботи з методичними рекомендаціями; питання до заліку (екзамену); література базова та допоміжна; тексти лекцій з вказівкою назв тем та планів лекцій у відповідності до календарно-тематичного плану; тестові завдання до ПМК.

3. Мета та завдання курсу

Мета викладання дисципліни	Мета вивчення курсу «Психологія спілкування» є надання знань для формування професійних компетенцій майбутніх практичних психологів, які виявляються у процесі спілкування та взаємодії.
Завдання вивчення дисципліни	Завдання вивчення курсу: – оволодінні глибокими знаннями щодо сутності процесів спілкування; – поглиблення знань з етики та культури спілкування; – формування навичок психологічного впливу в процесі спілкування; – формування навичок ділового спілкування;

	– оволодінні знаннями щодо специфіки гендерно-вікової та міжкультурної комунікації; – усвідомлення важливості виконання правил етичного кодексу психолога у процесі професійної діяльності.
--	--

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності здобувача вищої освіти, сформовані в результаті вивчення курсу	
Загальні	ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов. ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК 04. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 07. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 11. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.
Спеціальні (фахові)	СК 09. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту СК 13. Здатність розробляти шляхи подолання проблем особистості і знаходити ефективні методи їх вирішення. СК 14. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.
Програмні результати навчання (ПРН)	
ПРН	ПРН 08. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефаківців. ПРН 09. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні з рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання) ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника ПРН 12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника. ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності. ПРН 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості. ПРН 17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності. ПРН 19. Вільно спілкуватися усно і письмово державною та іноземною мовами з професійних питань. Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних

	принципів і стандартів психології, надавати їм психологічну підтримку й наснажувати клієнтів. РН 22. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень. РН 23. Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.
--	---

5. Місце навчальної дисципліни у структурі освітньої програми

Рік викладання	2024-2025; 2025-2026
Семестр	1
Курс	1
Обов'язкова компонента / Вибіркова компонента	Обов'язковий компонент
Пререквізити	Українська мова за професійним спрямуванням
Постреквізити	Психофізіологія

6. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів / годин	4/120
Лекції	30
Практичні / Семінарські	30
Лабораторні	
Самостійна робота	60
Форма підсумкового контролю	Залік

7. Технічне та програмне забезпечення / обладнання

Технічне та програмне забезпечення	Навчальний процес потребує використання мультимедійного проектора, навчального простору, в якому меблі можуть бути переміщені в ході заняття
Обладнання	Мультимедійне обладнання

8. Політика курсу

Загальні вимоги	Здобувачі вищої освіти повинні планомірно та систематично засвоювати навчальний матеріал. Активно працювати під час практичних занять, брати участь в обговорення дискусійних питань та кейсів, повною мірою долучатись до активних форм навчання. Заохочується робота у наукових гуртках, підготовка тез доповідей та участь у конференціях, підготовка та публікація наукових статей, участь у конкурсах наукових робіт та інше.
Політика щодо дедлайнів і	Практичні та самостійні роботи, надані з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу

перескладання	оцінку (60% від загальної суми балів за конкретне заняття). Умови перескладання. Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час опитування на практичних заняттях. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом (співбесіда, реферат тощо). Пропущені практичні заняття та самостійні роботи, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. Процедура відпрацювання пропущених занять з об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування) відбувається за рахунок виконання і здачі завдань та теоретичних матеріалів з пропущених тем. Не запізнюватись на заняття. Дотримуватись техніки безпеки. Завчасно ознайомлюватись з темою практичної роботи. Пропущенні заняття відпрацьовувати у встановлений викладачем час.
Політика щодо виконання завдань	Позитивно оцінюються відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність. Під час підготовки до практичних занять виконання самостійної роботи необхідно спиратись на конспект лекцій та рекомендовану літературу. Водночас вітається використання інших джерел з альтернативними поглядами на ті чи інші питання задля формування продуктивної дискусії та різнобічного вивчення тем дисципліни
Академічна доброчесність	Роботи здобувачів є виключно оригінальним дослідженням чи міркуванням. Будь-яке списування або плагіат (використання, копіювання підготовлених завдань та/або розв'язання задач іншими здобувачами) тягне за собою анулювання зароблених балів. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час підсумкового контролю, виконання контрольних робіт заборонено. Списування під час контрольних, тестових робіт та протягом іспиту заборонено.

9. Структура курсу

Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				
		годин				балів
		лк	лаб.	сем. / пр.	СР	
Тема 1	Предмет та методи дослідження психології спілкування	2		2	4	5
Лекція	Природа психіки, її основні функції і форми прояву. Спілкування як психологічний феномен. Методи психологічного дослідження спілкування	2				
Практика				2		2
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування				4	3

	прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів.					
Тема 2	Основні характеристики спілкування	2		2	4	5
Лекція	Сутність і структура спілкування. Види та функції спілкування. Засоби спілкування.	2				
Практика				2		2
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				4	3
Тема 3	Особливості комунікативної складової спілкування	2		2	4	5
Лекція	Вербальна комунікація. Види мовлення. Позиції комунікатора. Типи співрозмовників. Слухання та говоріння. Методи пасивного та активного (рефлексивного) слухання: уточнення, парафраз, узагальнення, віддзеркалення.	2				
Практика				2		2
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				4	3
Тема 4	Особливості комунікативної складової спілкування	2		2	4	5
Лекція	Характеристика складових невербальної комунікації. Вплив паралінгвістики, кінесики, проксемики на процес спілкування особистості.	2				
Практика				2		5
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни.				4	3

	Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів					
Тема 5	Перцептивна складова спілкування особистості	2		2	4	5
Лекція	Характеристика соціальної перцепції. Механізми формування внутрішнього сприймання людини. Ефекти соціальної перцепції. Складові іміджу особистості. Значення одягу, зачіски, татуювань, аксесуарів та прикрас у сприйнятті особистості	2				
Практика				2		2
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				4	3
Тема 6	Інтерактивна сторона спілкування як взаємодія між людьми	2		2	4	5
Лекція	Загальна характеристика взаємодії. Психологічний вплив на людину у процесі взаємодії. Види психологічного впливу: психічне зараження, наслідування, навіювання, переконання, конформізм, маніпуляція, мода, чутки. Особливості взаємодії за теорією трансактного аналізу Е. Берна.	2				
Практика				2		2
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				4	3
Тема 7	Вплив психологічних властивостей особистості на спілкування	2		2	4	5
Лекція	Особливості спілкування особистостей з різними типами темпераменту. Вплив рис характеру на міжособистісну взаємодію. Екстраверсія та інтроверсія. Риси характеру: помічники та перешкоди в комунікації. Роль комунікативних здібностей у процесі спілкування.	2				
Практика				2		2
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни.				4	3

	Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів					
Тема 8	Бар'єри спілкування	2		2	4	5
Лекція	Основні види бар'єрів спілкування: психологічні, смислові, організаційні. Методи подолання бар'єрів спілкування.	2				
Практика				2		2
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				4	3
Тема 9	Психологічна характеристика конфлікту	2		2	4	5
Лекція	Сутність та класифікація конфліктів. Етапи конфліктної взаємодії. Стили поведінки людини у конфліктних ситуаціях. Методи попередження конфліктів.	2				
Практика				2		2
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				4	3
Тема 10	Гендерні та вікові особливості спілкування	2		2	4	5
Лекція	Відмінності у вербальних та невербальних стратегіях спілкування у чоловіків та жінок. Особливості комунікації з дітьми та людьми похилого віку. Особливості сімейного спілкування.	2				
Практика				4		2
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни.				4	3

	Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів					
Тема 11	Особливості спілкування у групі. Лідерство та керівництво	2		2	4	5
Лекція	Рольова структура групи та групова динаміка. Особливості спілкування лідера. Вплив статусу, позиції та рольових очікувань на спілкування в групі.	2				
Практика	Вплив соціальних груп на сприйняття індивіда.			2		2
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				4	3
Тема 12	Психологія ділового спілкування	2		2	4	5
Лекція	Особливості ділової взаємодії. Етика ділового спілкування. Ділова бесіда. Психологія переговорного процесу.	2				
Практика				2		2
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				4	3
Тема 13	Міжкультурна комунікація та її особливості	2		2	4	5
Лекція	Культурні відмінності у комунікації. Етика міжкультурної взаємодії. Бар'єри міжкультурної взаємодії. Вплив релігії на процеси комунікації. Міжкультурна компетентність.	2				
Практика				2		2
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни.				4	3

	Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів					
Тема 14	Віртуальне спілкування та його психологічні аспекти	2		2	4	5
Лекція	Особливості комунікації в соціальних мережах. Переваги та ризики (фейки, кібербулінг). Етика онлайн взаємодії.	2				
Практика				2		2
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				4	3
Тема 15	Особливості професійного спілкування практичного психолога	2		2	4	5
Лекція	Професійна позиція практичного психолога. Використання Етичного кодексу практичного психолога в процесі професійної комунікації. Роль асертивності та емоційного інтелекту у професійній діяльності практичного психолога.	2				
Практика				2		2
Самостійна робота	Опрацювання лекційного матеріалу. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів				4	3
ПК ЗЧ	Підсумковий контроль					25
Разом за ЗЧ		30		30	60	120 год 100 б
Всього за дисципліною		30		30	60	120 год 100 б

10. Форми і методи навчання

Лекція	Словесні методи навчання: пояснення (інформаційно-повідомлювальне, інструктивне-практичне, пояснювально-спонукальне, система зображально-виражальних засобів. Словесний метод (лекція – вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу, оглядові лекції з використанням наочного матеріалу, опорного конспекту, лекції візуалізації з використанням мультимедійних технологій Наочні методи навчання, ілюстрування Обробка лекційного матеріалу починається з детального розбору конспекту лекцій. На даному етапі варто розібратися в сутності кожного поняття і положення, домагатися розуміння логічного змісту формулювань. При цьому варто використовувати основну і додаткову літературу, наукові праці, монографії.
Практичні /Семінарські	Презентації, демонстрація, обговорення, аналіз конкретних ситуацій, дискусія, бесіди, роботи в малих групах тощо Методи навчання: проблемно-пошукове навчання (проблемного викладення матеріалу, створення проблемних ситуацій, групова дискусія); евристичні методи); дослідницький (наукові доповіді, наукові повідомлення); тестування; узагальнення; ілюстративний; графічний
Лабораторні	Не передбачено навчальним планом
Самостійна робота	Самостійна робота допоможе студентам опанувати навичками добору і самостійної роботи з джерелами законодавчо-нормативного та навчального характеру, а також на основі вивчення, узагальнення, систематизації й аналізу матеріалів (в тому числі і фактичних) робити відповідні висновки, рекомендації. 1. Опрацювання лекційного матеріалу. 2. Самостійне вивчення окремих питань та тем за списком рекомендованої літератури. 3. Оволодіння основними поняттями та категоріями дисципліни. 4. Програма вивчення дисципліни передбачає моделювання ситуаційних завдань та розв'язування прикладних задач по кожній змістовій частині дисципліни, що підвищує якість засвоєння теоретичного матеріалу та розвиває практичні навички студентів

11. Система контролю та оцінювання

Поточний контроль	
Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, твір, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи; практичний контроль (під час практичних робіт, на практикумах, під час усіх видів практики); спостереження як метод контролю;	

тестовий контроль;
графічний контроль;
програмований контроль;
проблемні ситуації тощо.

Система оцінювання знань за освітніми компонентами складається з поточного та підсумкового контролю у вигляді тестів, контрольних робіт, колоквиумів, рефератів, творів і звітів.

Підсумковий контроль за змістовою частиною

Здійснюється у формі письмового опитування за темами змістової частини

Підсумковий контроль

Підсумковий контроль здійснюється відповідно до змістової частини освітньої програми, індивідуального плану здобувача вищої освіти і робочого навчального плану, графіку освітнього процесу і затверджених навчальних програм з дисципліни, розроблених на основі освітньої програми спеціальності. Основні вимоги до контролю знань наведені у Положенні про оцінювання знань здобувачів ВО ХДАЕУ. Форма контролю: залік

Розподіл балів з дисципліни

Поточне оцінювання і контроль змістових частин (бали)																Разом за семестр
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	ПК ЗЧ	Max 100
Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 5	Max 25	

12. Шкала оцінювання

Шкала рейтингу ХДАЕУ	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
90-100	A	Відмінно	зараховано
82-89	B	Добре	
74-81	C		
64-73	D	Задовільно	
60-63	E		

35-59	FX	Незадовільно	не зараховано
1-34	F	Незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням курсу)	

13. Рекомендована література та інформаційні ресурси

Основна література	1. Волощенко М.О., Азаркіна О.В. Психологія професійного спілкування: навч.посіб. Вид-во: Гельветика, 2021.380 с. 2. Етика ділового спілкування / Т.Б. Гриценко, С.П. Гриценко, Т.Д. Іщенко, Т.Ф. Мельничук, Н.В. Чуприк, Л.П. Анохіна. К.: Центр учбової літератури, 2021.334 с. 3. Курова А.В. Психологія спілкування: навчально-методичний посібник (для здобувачів вищої освіти факультету психології, політології та соціології НУ «ОЮА»). Одеса: Фенікс, 2020. 79 с. 4. Пантелюк М.І., Маруніч І.І., Гайдаєнко І.В. Ділове спілкування та культура мовлення. Вид-во: ЦУЛ, 2020. 224 с. 5. Філоненко М.М. Психологія спілкування: навч.посб. К.: Центр учбової літератури, 2024. 224 с.
Додаткова	1. Лідерство та комунікації в організації : навчальний посібник / упорядники: Н. Я. Михаліцька, М. Р. Яцик. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2024. 512 с 2. Мельничук О.Б. Основи психоконсультації та психокорекції: навч. посіб. К.: Каравела.2023. 390 с. 3. Мистецтво говорити. Таємниці ефективного спілкування. Джеймс Борґ. Вид-во: Фабула, 2025.304 с.
Інформаційні ресурси	1. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України — https://mon.gov.ua/ 2. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського — http://www.nbuv.gov.ua/ 3. Офіційний сайт ХДАЕУ — https://www.ksau.kherson.ua/ 4. Освітній портал (Moodle) ХДАЕУ — http://dspace.ksau.kherson.ua:8888/ 5. Наукова бібліотека ХДАЕУ — https://www.ksau.kherson.ua/news-2/nnb.html 6. Кафедра соціальних та поведінкових наук ХДАЕУ — https://www.ksau.kherson.ua/econom/%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B0-%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D1%85-%D1%82%D0%B0-%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D1%96%D0%BD%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85-%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA.html 7. Methods in Psychology. https://www.sciencedirect.com/journal/methods-in-psychology 8. Студентський портал URL: https://stud.com.ua 9. Он-лайн підручники URL: http://www.pravo.vuzlib.su/book_z811.html 10. Підручники он-лайн URL: http://osvita.ua 11. Навчальні матеріали он-лайн URL: https://pidruchniki.com

